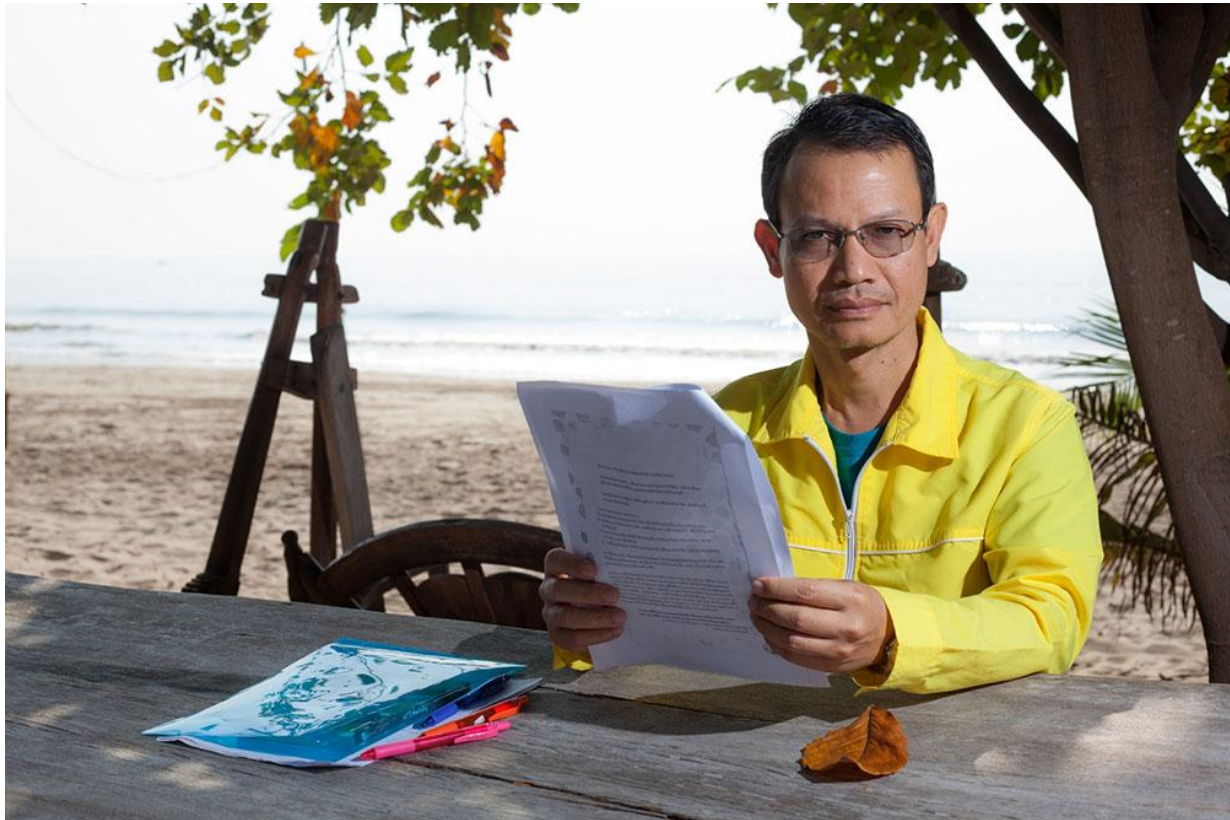

ณรงค์ กาญจนะ – เปลี่ยนครูสายแข็งด้วยการฟัง เปลี่ยนเกลียดชังเป็นความรัก

จากโรงงานอุตสาหกรรมสู่วิทยาลัยครู

“ผมจบปริญญาตรี วทบ. เทคโนโลยีการยาง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แล้วก็ไปทำงานโรงงานอุตสาหกรรม 2 ปี ที่กรุงเทพฯ และปทุมธานี พอตีวิทยาลัยครูสงขลา (ชื่อเดิม) เขาเปิดรับอาจารย์ แล้วเราก็อยากกลับบ้านที่จังหวัดสงขลา สาขาที่เขาเปิดรับอาจารย์ตรงกับที่ผมจบมา ก็มีประสบการณ์โรงงานอุตสาหกรรม 2 ปี เลยมาสมัครสอบ แล้วก็ได้เป็นอาจารย์”

“จากที่ทำงานโรงงานอุตสาหกรรม พอกลับมาเป็นอาจารย์ ก็ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษาในสาขาที่เราจบมา รู้อะไรมาก็ถ่ายทอดตามนั้นเลย คือเราไม่เคยเรียนการสอนมาก่อน ไม่รู้เรื่องอะไรเลย รู้แค่อุตสาหกรรมแล้วก็มาถ่ายทอดประสบการณ์จากการทดลอง จาก Process ในโรงงานอุตสาหกรรม สอนโดยให้เขาได้ลงมือปฏิบัติ แล้วก็ทดสอบคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์อย่างไรแบบนี้”

“หลังจากนั้นก็ย้ายไปอยู่คณะครุศาสตร์ เหตุผลก็คือเราไม่อยากคลุกคลีกับสารเคมี เราอาจจะ Sensitive กับสารเคมี อีกเหตุผลคือเราเรียนจบปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งมีบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับครุศาสตร์อยู่”

ความหวังดีที่ถูกเกลียดชัง

“ตอนที่อยู่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ก็ความมุ่งมั่นตั้งใจมาก มีอะไรก็อยากจะให้นักศึกษาให้หมด พอให้นักศึกษาทั้งหมดกลายเป็นว่านักศึกษาถูกกดดัน เพราะความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ไม่มี เพราะฉะนั้นเราก็ให้ห้องหนังสือเยอะ เรามีความเชื่อว่า อยากให้เขาู้ต้องจำให้ได้ ถึงแม้คุณไม่มีวัสดุอุปกรณ์หรือว่าเครื่องมือ คุณก็ต้องท่องจำให้ได้ เพื่อเมื่อเวลาคุณไปฝึกงาน หรือไปทำงานจะได้มีความรู้ แต่เพิ่งนึกได้ตอนนี้ว่ามันไม่ใช่ ที่ท่องไปมันก็ลืม ความเครียดจากการเรียนทำให้โดนนักศึกษาเกลียดเยาะ เป็นเพราะว่าเราไม่รู้จิตใจของเขา”

“ที่เราทำมีแต่ความหวังดีเพราะเราอยากให้เขาเก่ง เพื่อที่จะไปสู่นาคตที่ดีกว่า เมื่อไปอยู่โรงงานอุตสาหกรรมที่มีความพร้อม ฉะนั้นนักศึกษาเขาควรรู้อะไรนี้ จะใช้การท่องจำเพราะเราไม่มีเครื่องมือ แล้วเราก็เป็นคนเอาแต่ใจอะไรแบบนี้ ผสมปนเปกันไป ก็เลยทำให้นักศึกษาโกรธเกลียด เพราะเขาเครียด ท่องเทคนิควิธีการ กระบวนการทดสอบผลิตภัณฑ์บางอย่างโดยไม่มีเครื่องมือให้ลองปฏิบัติ เป็นใคร ๆ ก็เครียด เพราะไม่เข้าใจ และมีการสอบบ่อย”

“ตอนหลังก็ย้ายมาอยู่คณะครุศาสตร์ก็มาเริ่มต้นใหม่ เพราะเราไม่ได้มาทางศาสตร์นี้โดยตรง โดยยังมีความปรารถนาที่จะให้นักศึกษาเก่ง มีเหมือนเดิม ให้เขาเตรียมพร้อมเพื่อเก่ง แต่วิธีการที่ใช้คือการบังคับ มีเงื่อนไข ใช้กฎเกณฑ์มากกว่า เราไม่ได้เข้าใจจริงๆว่ามีวิธีการที่มัน Soft กว่านั้น ใช้การบังคับ การชู้ กระทั่งได้ไปเรียนเป็นวิทยากรเกี่ยวกับเรื่องของจิตตปัญญาศึกษา”

เปลี่ยนครูสายแข็งให้รู้จักความนุ่มนวล

“ผมไปสังเกตการณ์ และรับผิดชอบส่วนอื่นก่อน คือกระบวนการของโครงการนี้มันมีหลายส่วน เช่น ส่วนของจิตตปัญญาศึกษา ส่วนของ Coaching ส่วนของ Research-Based Learning (RBL) ผมได้รับมอบหมายให้ไปทำ RBL

“โอเค... เราก็อีกพอคาดเดาได้จากประสบการณ์ แต่จิตตปัญญานั้นเราไม่ได้เป็นคนรับผิดชอบโดยตรง แต่ต้องช่วยเพื่อนเพราะอยู่กลุ่มเดียวกัน ก็เลยซึมซับจากเพื่อนๆ ว่าต้องทำอะไร เรามีแนวคิดอย่างไร แต่มันไม่ใช่ตกผลึกไม่รู้ว่าหลักการเป็นอย่างไร ไม่เข้าใจเรื่องการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีแต่เชิงทฤษฎี แต่ยังไม่เข้าใจเพราะไม่ได้ทำเอง แคนนิ่งสมาธิ เคาะระฆังแล้วก็รู้สึกใจสงบ แต่ลึกๆ ไม่ได้มีความเมตตา ความหวังดี คิดถึงใจคนอื่น เข้าใจว่าคนเรามีความแตกต่างกันหลากหลาย ยังไม่เกิดความรู้สึกเช่นนั้น กระทั่งตอนหลังก็เริ่มอ่าน เริ่มดูคลิปเกี่ยวกับเรื่องจิตใจ เรื่องบูรณาการการเรียนการสอน แต่ก็ดูไม่มากมายอะไร”

“ก็ได้ไปเป็นผู้ช่วยวิทยากรทำการอบรมให้กับนักศึกษาอีกครั้ง ปรากฏว่านักศึกษาเขาเปลี่ยน เขารู้สึกดี มีความสุข เขารักเพื่อนมากขึ้น ติดเพื่อนมากขึ้น นี่แค่ช่วงเวลาสั้นๆ ที่ไปเป็นผู้ช่วยวิทยากร ก็เห็นการเปลี่ยนแปลง แล้วตัวเราเองก็รู้สึก Soft ขึ้นด้วย รู้สึกสบายใจ รู้สึกมีคุณค่ามากขึ้น จากนั้นก็พยายามหาเวลาเท่าที่มีไปอบรมกระบวนการแบบนี้ คิดว่าเป็นประโยชน์ ตัวเองก็เปลี่ยน แล้วก็ซัดเกล้าให้เราเปลี่ยน ประยุกต์ใช้กับรอบคร้วได้ ประยุกต์ใช้กับนักศึกษาได้ และที่สำคัญคือประยุกต์ใช้กับชีวิตตัวเองได้”

ครูที่รู้จักฟัง

“วันหนึ่งไปเจอหลักสูตรฝึกอบรม ศิลปะการฟังอย่างมีสติ ของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นครั้งแรกที่เข้า Workshop เมื่อก่อนเป็นผู้ช่วยวิทยากรในช่วงสั้นๆ แต่ครั้งนี้เข้าร่วม workshop 3 วัน ได้อะไรมาเยอะ หลังจากนั้นก็คิดว่าตั้งใจจะไปให้รู้เยอะๆ เพื่อที่จะนำไปถ่ายทอดให้กับนักศึกษา ให้เขาไปเป็นครูที่มีจิตวิญญาณ มีความเป็นคนดี มีความเมตตา เข้าใจจิตใจของเด็ก อยากรจะจัดการสอนแบบนี้เพราะเรามีคาบสอนของเราอยู่แล้ว ฉะนั้นใช้เวลาในคาบของเราโยงเข้ากับเนื้อหาสาระซึ่งไม่ยากมากเพราะเป็นวิชาเกี่ยวกับทักษะการสอน”

“ถ้าจะบูรณาการ หลังจากอบรมมาก็ไปใช้บ้าง แล้วก็พยายามคิด ลองผิดลองถูกว่าจะเป็นอย่างไร ก็ได้ผลตอบรับมาค่อนข้างดี ใหม่ๆ ที่เรารู้แค่ผิวเผิน แต่ก็พยายาม แล้วนักศึกษาเขาก็เอาไปใช้กับนักเรียน แต่เราพูดโดยที่เรายังไม่ in เท่าไร พูดตามเนื้อหา ตามหนังสือที่อ่าน แต่ยังไม่ in เหมือนกับเรายังไม่มีวิธีการ ถึงอย่างนั้นนักศึกษาเขาก็เปลี่ยน แล้วเอาไปอบรมครูเพราะว่าอยากให้ครูเปลี่ยน อยากให้ครูมีความเมตตา อย่านไปขู่เด็ก อย่านไปพูดไม่ดีกับเด็ก อย่านใส่อารมณ์นะ ควบคุมอารมณ์ ให้ผ่อนคลาย หลังจากนั้นก็มีอะไรดีๆ เยอะ ดู Line ถ้าเจอกิจกรรมลักษณะแบบนี้ก็จะอบรมเรื่อยๆ อย่างโครงการครูกล้าสอนรุ่นที่ 2 นี้ ก็ทราบข่าวจากทาง Line เราอยากมีความรู้เพิ่มขึ้นอยู่แล้ว ก็เลยสมัครทันที และโชคดีมากที่ได้รับการตอบรับให้เข้าร่วมโครงการ”

– ผศ.ดร.ณรงค์ กาญจนะ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา